

Nr 240.

Av fru Sjöstrand och herr Netzén, om höjning av blindtillägget.

I anslutning till Kungl. Maj:ts proposition nr 215 till 1952 års riksdag föreslogs i motion nr 652 i andra kammaren, att riksdagen måtte besluta höja det i samband med folkpensionen utgående blindtillägget från 700 kronor per år till 1 000 kronor per år. I motionen anfördes bland annat följande.

År 1934 beslöt riksdagen bevilja de blinda en s. k. blindhetsersättning om 500 kronor per år, i första hand avsedd som kompensation för av blindheten orsakade merkostnader. År 1939 ansåg kungl. pensionsstyrelsen, att blindhetsersättningen i högsta dyrort borde utgå med 900 kronor per år, men riksdagens ställningstagande till frågan uppsköts på grund av krigsutbrottet. Blindhetsersättningens belopp höjdes emellertid under de följande åren genom dyrtidstillägg och extra dyrtidstillägg till 816 kronor per år.

Av administrativa skäl ersattes 1934 års lag om blindhetsersättning med en bestämmelse i 1946 års folkpensionslag om s. k. blindtillägg till folkpensionen. Blindtillägget fastställdes till 700 kronor per år, således lägre än den tidigare blindhetsersättningen 816 kronor per år, men som viss kompensation härför stadgades samtidigt, att rätt att uppbära blindtillägg skulle jämväl medföra rätt till grundpension med 200 kronor per år. För alla de blinda, som på grund av nedsatt arbetsförmåga skulle ha uppburit grundpension oberoende av denna bestämmelse, innebar emellertid fastställandet av blindtilläggets belopp till 700 kronor per år en minskning av denna förmån.

Under de gångna åren har givetvis blindtilläggets liksom andra pensionsförmånens realvärde sjunkit högst avsevärt. Man torde till och med kunna påstå, att kostnaderna för de tjänster, blindtillägget i första hand avser att kompensera, stigit mer än de allmänna levnadskostnaderna. Det är nämligen ett känt förhållande, att tidigare tillgänglig frivillig eller billig arbetskraft för sociala ändamål minskat mycket avsevärt. Därtill kommer, att den växande trafiken tvingar de blinda att i allt större utsträckning använda sig av seende ledsagare, ledarhundar eller andra kostnadskrävande hjälpmedel.

Det sammansatta stats- och andra lagutskottet, som behandlade ovan nämnda motion nr 652 i sitt utlåtande nr 5, ansåg sig inte kunna yrka bifall till motionen, enär Kungl. Maj:t väntades inom kort framlägga förslag om ett allmänt svårighetstillägg för invalider. Utskottet uttalade emellertid att det förväntade, att förslag till reglering av frågan snarast skulle framläggas.

Undertecknade äro medvetna om att ett svårighetstillägg kan vara fullt motiverat även för vissa andra grupper av invalider än blinda, men detta förhållande synes oss icke utgöra något skäl att icke återställa realvärdet av en förmån, som riksdagen redan bedömt skälig, då realvärdet av folkpensionen i övrigt återställles. Härtill komma de alltjämt ökade svårigheter som de blinda ha att bemästra i det moderna samhället, vilka göra blindtillägget än mer angeläget än tidigare. Som exempel kan nämnas, att de blinda icke kunna utan avsevärda kostnader i nämnvärd utsträckning tillgodogöra sig den ökade service samhället erbjuder sina medborgare genom biblioteks- och teaterverksamhet, genom åtgärder för att underlätta konstutövning, friluftsliv o. s. v.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställa undertecknade,

att riksdagen måtte besluta återställa blindtilläggets realvärde från 1947 genom en höjning av detsamma från nuvarande 700 kronor per år till förslagsvis 1 000 kronor per år att gälla från den 1 juli 1953, eventuellt den 1 januari 1954.

Stockholm den 27 januari 1953.

Helga Sjöstrand.

Gösta Netzen.
